

عنوان مقاله:

مفهوم پردازی عدالت در نظام آموزشی ایران: مطالعه موردی کتاب های درسی پیش از دانشگاه

محل انتشار:

فصلنامه مجلس و راهبرد، دوره 26، شماره 100 (سال: 1398)

تعداد صفحات اصل مقاله: 40

نویسندگان:

قدسی بیات - استادیار دانشکده علوم اجتماعی، دانشگاه علامه

مرضیه قاسمی - دانش آموخته مدیریت رسانه، دانشگاه صدا و سیما؛

خلاصه مقاله:

پژوهش حاضر با بررسی جایگاه عدالت به عنوان یکی از اصطلاحات مبنایی و چالش برانگیز سیاست و اخلاق و درعین حال مورد توجه فلاسفه، اندیشمندان علوم اجتماعی و سیاست گذاران، همچنین با در نظر داشتن نقش حیاتی و تقریباً بی بدیل محتوای درسی نظام آموزشی مکاتب مختلف در شکل دهی به الگوهای ذهنی، باورها و ارزش های نسل جوان جامعه؛ شناخت چگونگی مفهوم پردازی عدالت در نظام آموزشی ایران را با استمداد از روش تحلیل کیفی متن هدف قرار داده است. جامعه آماری این مقاله شامل همه کتاب های درسی مقاطع تحصیلی قبل از دانشگاه است و جمله به عنوان واحد تحلیل مدنظر قرار گرفته است. یافته های پژوهش نشان می دهد متون درسی در قالب هشت مضمون فرا گیر (دین مداری، تاریخ بنیان، تمایز و تفاوت، پیامد اندیشی، نسبت قدرت و عدالت، زیباشناختی و اخلاقی، چاره اندیشی و الگودهی) در کتاب های تاریخ، دین و زندگی و ادبیات فارسی مقطع ابتدایی و کتاب های اقتصاد و جامعه شناسی و تعلیمات اجتماعی مقاطع متوسطه دوم و تعلیمات اجتماعی، تعلیمات دینی، ادبیات فارسی و عربی دوره متوسطه اول به تبیین مقوله عدالت پرداخته اند. مضامین فرا گیر از حیث گستردگی حجم مطالب، مبتنی بر ابعاد دینی و تاریخی است ضمن آنکه ارتباط منطقی چندانی بین گفتمان های عدالت در مقطع های آموزشی متوسطه با قبل از آن مشاهده نمی شود. بنابراین نویسندگان مقاله حاضر نظر به اهمیت مفاهیمی چون عدالت که ریشه در مبانی ارزشی، مکتبی و قانونی ما دارند؛ بازنگری محتوای درسی را به منظور حفظ انسجام و تمرکز محتوای درسی در تطابق با اهداف چشم انداز بیست ساله نظام جمهوری اسلامی، برنامه های توسعه و سند تحول نظام آموزشی پیشنهاد می کنند.

کلمات کلیدی:

مفهوم عدالت، نظام آموزشی، تحلیل کیفی، کتابهای درسی مقاطع متوسطه و ابتدایی

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1220602>

